

8

Turvapuhelinpalvelun asiakasmaksut 1.1.2025 alkaen

HEL 2024-007735 T 02 05 00

Päätösehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää, että 1.1.2025 alkaen turvapuhelinpalvelusta perittävä asiakasmaksu määräytyy seuraavasti:

Yksin asuvan bruttotulot enimmillään 1 470 euroa kuukaudessa tai pariskunnan bruttotulot enimmillään 2 170 euroa kuukaudessa:

- Kuukausimaksu 35,68 euroa
- Hälytyskäynti 23,25 euroa

Yksin asuvan bruttotulot yli 1 470 euroa kuukaudessa tai pariskunnan bruttotulot yli 2 170 euroa kuukaudessa:

- Kuukausimaksu 71,36 euroa
- Hälytyskäynti 46,50 euroa

Hälytyskäynti laskutetaan korkeintaan viideltä kerralta kuukaudessa.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti oikeuttaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan päättämään turvapuhelimen tulorajojen tarkistamisesta jatkossa työeläkeindeksin mukaisesti.

Samalla lautakunta kumoaa sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksen 13.2.2018 § 34 asiakkailta perittävien maksujen tarkistamisesta ja maksujen tarkistusoikeuden delegoinnista päättämisestä siltä osin, kuin se koskee turvapuhelimen asiakasmaksua.

Esittelijän perustelut

Lainsäädäntö

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992, jäljempänä asiakasmaksulaki) 1 §:n mukaan hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystalvakuista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksujen enimmäismäärät on määritelty asiakasmaksulaissa sekä asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992, jäljempänä asiakasmaksuasetus). Palvelusta ei saa periä niiden tuotantokustannuksia suurempaa maksua (asiakasmaksulaki 2 §). Hyvinvointialue voi päätöksellään ottaa käyttöön laissa ja asetuksessa esitettyä pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Helsingin kaupunkiin sovelletaan, mitä hyvinvointialueista on säädetty.

22.10.2024

Asia/8

Muutosohjelma

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vuoden 2024 toisessa ennusteessa on arvioitu toimialan toimintakatteen olevan noin 39,1 miljoonaa euroa ja tuloksen 33 miljoonaa euroa heikompi kuin talousarviossa. Hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Täten vuoden 2024 ja sen jälkeen syntyneiden alijäämien tulee olla katettuna viimeistään vuoden 2027 tilinpäätöksessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 19.9.2023 § 183 käynnistää muutosohjelman ja sen toimenpiteiden valmistelun talouden tasapainottamiseksi vuosille 2023–2026. Kaikilta hyvinvointialueilta on vuosineuvottelujen yhteydessä edellytetty muutosohjelman käynnistämistä vuoden 2023 aikana ja muutosohjelma on myös edellytyksenä toiminnan käynnistämisyksityksen saamiselle. Muutosohjelma koostuu viidestä laajemmasta kokonaisuudesta, joista yksi on tulojen lisääminen ja palvelutarjonnan määrittäminen. Tämän kokonaisuuden yhtenä toimenpidekokonaisuutena on asiakasmaksujen saattaminen lakisääteiselle maksimitasolle. Muut kokonaisuudet ovat palvelurakenne ja johtaminen, palveluverkon kehittäminen ja tilat, tuotantotapavalinnat ja hankinnat sekä yhteiset.

Esitetyt muutokset

Asiakasmaksujen korotuksia ja niiden taloudellisia vaikutuksia on arvioitu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla laajasti eri asiantuntijoiden toimesta käytettävissä olevilla tiedoilla.

Esitettyjen muutosten myötä turvapuhelinpalvelun kuukausi- ja hälytyskäyntien asiakasmaksutulojen lisäys olisi vuositasolla yhteensä noin 1,6 miljoonaa euroa.

Huomioitavaa kuitenkin on, että maksutulojen kertymään vaikuttaa sosiaalihuollon tasamaksujen lakisääteisten asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen mahdollisuus.

Turvapuhelinpalvelu

Turva-auttamispalvelu (turvapuhelinpalvelu) on Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla järjestettävää kotihoidon tukipalvelua, jota Palvelukeskus Helsinki tuottaa toimialalle. Palvelu on tarkoitettu niille kotona asuville henkilöille, jotka tarvitsevat sitä sairauteen, korkeaan ikään tai vammaan perustuen, ja joilla on kohonnut kaatumisen riski tai jotka kokevat turvattomuuden tunnetta itsenäisesti kotona asuessaan.

Turva-auttamispalvelu sisältää Helsingissä turvapuhelinlaitteiston (ranneke ja keskusyksikkö), neuvontapalvelun, laitteen asennuksen ja käytön opastuksen asiakkaalle, tekniikan varmistamisen ja laitehuollon sekä hälytysten vastaanoton ja tarvittaessa terveydenhuollon ammattilaisen hälytyskäynnit asiakkaan luona.

Turvarannekkeen kautta asiakas saa yhteyden Palvelukeskus Helsingin työntekijään kaikkina vuorokaudenaikoina. Tarvittaessa hälytykseen vastaava hoitaja lähettää turvapuhelinpartion hälytyskäynnille asiakkaan kotiin.

Turvapuhelimen asiakasmaksut ovat määräytyneet asiakkaan tulojen mukaan seuraavasti:

Asiakasmaksun bruttotulorajat	Asiakasmaksut
Yksin asuvan tai pariskunnan tulot korkeintaan 1138 €/kk	kuukausimaksu 0,00 euroa, hälytyskäynti 0,00 euroa
Yksin asuvan tulot 1138,10–1706 €/kk tai pariskunnan tulot 1138,10–2101 €/kk	kuukausimaksu 34,55 euroa, hälytyskäynti 0,00 euroa
Yksin asuvan tai pariskunnan tulot edellä mainittuja suuremmat	kuukausimaksu 54,00 euroa, hälytyskäynti 40,00 euroa

Hälytyskäyntien laskutuksessa ei ole ollut käytössä ylärajaa.

Asiakasmaksun määräytymisperusteet

Hyvinvointialue saa periä asiakassuunnitelmaan sisältyvistä sosiaalihoitolain 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista tukipalveluista sekä sosiaalihoitolain 14 §:n 2 momentin perusteella järjestetyistä asumista tukevista palveluista kohtuullisen maksun (asiakasmaksulaki 10 h §). Palvelusta perittävä maksu ei saa ylittää sen tuotantokustannuksia (asiakasmaksulaki 2 §).

Turva-auttamispalvelua voidaan järjestää sosiaalihoitolain 14 §:n 2 momentin mukaisena muuna 11 §:n mukaisiin tarpeisiin vastaavana sosiaalipalveluna (Hyvil-yleiskirje 1/2023: Sosiaalihoitolain ja lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista sekä niihin liittyvien lakien muutokset 1.1.2023 alkaen).

Turva-auttamispalvelun asiakasmaksuja on muutettu viimeksi 20.11.2015 (sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön päätös § 180), jolloin osittain itsemaksavien asiakkaiden asiakasmaksua korotettiin 34,10 eurosta 34,55 euroon kuukaudessa. Lisäksi turvapuhelimen tulo-rajaja korotettiin palkansaajien ansiotasoindeksiin muutoksen mukai-

22.10.2024

Asia/8

sesti (Virastopäällikön päätös § 92 30.5.2016) Viimeisimmän kerran turvapuhelimen asiakasmaksuja on tarkistettu 13.2.2018 (sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös § 34), jolloin asiakasmaksua tai tulo rajoja ei negatiivisen indeksikehityksen vuoksi muutettu.

Maksuja ei ole tarkastettu useampaan vuoteen, ja koska tuotantokustannusten ja asiakkaalta perittävän maksun välinen erotus on vuosien varrella kasvanut, on korotus perusteltu.

Turvapuhelinpalvelun asiakasmaksu 1.1.2025 alkaen

Jatkossa turvapuhelinpalvelun asiakasmaksu määräytyisi asiakkaan tulojen perusteella siten, että tulorajan alapuolella olevat saisivat palvelun edullisempaan. Hälytyskäynnit laskutettaisiin toteuman mukaan, kuitenkin enintään viideltä kerralta kuukaudessa.

Asiakasmaksu esitetään muutettavaksi 1.1.2025 alkaen seuraavasti:

Yksin asuvan bruttotulot enimmillään 1 470 euroa kuukaudessa tai pariskunnan bruttotulot enimmillään 2 170 euroa kuukaudessa:

- Kuukausimaksu 35,68 euroa
- Hälytyskäynti 23,25 euroa

Yksin asuvan bruttotulot yli 1 470 euroa kuukaudessa tai pariskunnan bruttotulot yli 2 170 euroa kuukaudessa:

- Kuukausimaksu 71,36 euroa
- Hälytyskäynti 46,50 euroa

Hälytyskäynti laskutetaan korkeintaan viideltä kerralta kuukaudessa.

Taloudelliset vaikutukset

Laskennalliset odotetut tulovaikutukset vuodelle 2025:

Turvapuhelinpalvelun kuukausi- ja hälytyskäyntimaksujen odotettu vuositulo nykyisillä maksuilla on noin 2,8 miljoonaa euroa ja korotetuilla maksuilla noin 4,4 miljoonaa euroa. Lisäys asiakasmaksutuloihin olisi vuositasolla noin 1,6 miljoonaa euroa.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Vaikutusten arviointi

22.10.2024

Asia/8

Esitetyillä muutoksilla asiakasmaksun määrä kasvaisi kaikilla asiakkaila. Maksun tulosidonnaisuuden vuoksi korotuksen määrä vaihtelisi asiakkaan tulotasosta riippuen. Maksu kuitenkin huomioisi kaikista pienituloisimmat asiakkaat. Hälytyskäytien rajaus enintään viiteen maksulliseen käyntiin kuukaudessa ehkäisee asiakkaille koituvaa maksutaakkaa.

Asiakkaalla on mahdollisuus hakea sosiaalihuollon tasasuuruisiin maksuihin asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä. Asiakkaalle kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia voidaan ehkäistä tiedottamalla asiakasta alentamisen ja perimättä jättämisen mahdollisuudesta heti palvelun käynnistämisen vaiheessa asiakasmaksulain 11 §:n informointivelvoitteen mukaisesti.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henna Järvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 09 310 41126
henna.jarvinen(a)hel.fi
Elina Karhunen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34353
elina.karhunen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Tiedoksi

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Perhe- ja sosiaalipalvelut
Terveys- ja päihdepalvelut
Toimialan yhteiset palvelut
Taloushallintopalvelut